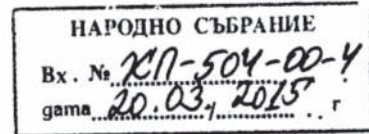




Изм. № 9102-513  
19.03 2015 г.



ДО

Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ

✓ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ

43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-ЖА СВЕТЛАНА АНГЕЛОВА

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И

ДЕМОГРАФСКА ПОЛИТИКА КЪМ

43-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците и ангажименти и предизвикателства в работата на служителите от отдели „Закрила на детето“ (ОЗД) към дирекции „Социално подпомагане“ (ДСП), по случаи на непридружени деца-бежанци търсеци/получили закрила в страната

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,****УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АНГЕЛОВА,**

Позволете да Ви информирам, че в проекта на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), разпределен в Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред и Комисията по вероизповеданията и правата на човека, с рег. № 454-01-37 / 07.11.2014 г. са заложили дейности, които пряко касаят дейността на Агенцията за социално подпомагане (АСП) и в частност териториалните й подразделения – дирекции „Социално подпомагане“ (ДСП), свързани с представителството на непридружените деца чужди граждани, търсеци или получили закрила в страната.

В тази връзка **изразявам загриженост и изказвам нееднократно заявяваната принципна позиция** с предложените в ЗИД на ЗУБ текстове, предвиждащи редица допълнителни ангажименти и отговорности към АСП, най-вече свързани с представителството на непридружените деца търсеци/получили закрила в страната.

Съгласно предложените в § 20, чл. 25 от ЗИД на ЗУБ текстове са заложили следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата *закрила* се заменя с „*международна закрила*“, а думите „*се назначава настойник, съответно попечител, при условията и по реда на Семейния кодекс*“, се заменят с „изпълнителният директор на АСП или оправомощено от него длъжностно лице, назначава представител от структурата на агенцията“.

Съгласно предложените текстове в нова ал. 3: Представителят на малолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, до навършване на пълнолетие на лицето има следните правомощия в производствата по този закон:

1. да се грижи за правните му интереси, в производствата по предоставяне на международна закрила до тяхното приключване, с влязло в сила решение;
2. да го представлява пред всички административни органи, в т.ч. социални, здравни, образователни и други институции в Република България, с оглед защита на най-добрия интерес на детето;
3. да изпълнява ролята на процесуален представител във всички производства пред административните органи;
4. да предприема действия за осигуряване на правна помощ.

В подкрепа на изразяваното становище предоставям на Вашето внимание следната информация и коментари в тази насока:

- ДСП е специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето на местно общинско ниво. ДСП предприема мерки за закрила спрямо деца в риск и контролира тяхното изпълнение и в тази връзка осигуряването на представителство на децата от служители на ДСП е конфликт и противоречие на ангажименти и интереси;

- ДСП като орган по закрила работи в сътрудничество с родителите или лицата, които изпълняват родителски функции (настояници попечители) относно спазване правата и интересите на децата. При нарушени права и интереси на деца, ако родителите не сътрудничат на социалните служители или с действията/бездействията или поведението си поставят детето в риск, в правомощията на ДСП е да издава задължителни предписания;

- Не на последно място, следва да бъде отчетено обстоятелството, че служителите в ОЗД/ДСП работят в условия на свръхнатовареност и в тази връзка допълнителните ангажименти, които е планирано да бъдат поети от ДСП, в частност ОЗД ще доведе до влошаване на качеството и ефективността на извършваната социална работа с деца и семейства в риск;

Считам, че планираните допълнителни ангажименти и отговорности към АСП и териториалните поделения, не могат да бъдат ефективно осъществявани и приложени на практика **без навременно укрепване** на капацитета на АСП, чрез назначаване на допълнителни служители (особено в дирекции „Социално подпомагане“, в териториалната компетентност, на които попада ГКПП или поделение на ДАБ), за

приоритетно поемане на работата с разглежданата целева група деца, както и ясно разписване на механизъм, по който процесът е възможно да бъде реализиран.

Използвам случая да отбележа, че актуалната миграционна ситуация, броят на непридружените деца чужди граждани в страната, както и прогнозираната тенденция за нарастване броя на лицата / непридружените деца, търсещи убежище и закрила в страната, **допълнително ще увеличи ангажираността и натовареността на служителите от ОЗД към ДСП, които осъществяват дейности свързани с оценка на потребностите и рисковете за децата и т.н.**

Използвам случая да предоставя на Вашето внимание и допълнителна информация, свързана със сегашните ангажименти, които ДСП осъществява с деца от разглежданата целева група.

За всяко дете в риск, намиращо се на територията на страната се прилагат основните принципи на Конвенцията на ООН за правата на детето и действащото в страната законодателство, в т.ч. Закона за закрила на детето.

ДСП, чрез отдели „Закрила на детето“ (ОЗД), предприемат адекватни мерки за закрила за осигуряване на безопасността и сигурността на децата.

Изхождайки от разпоредбите на чл. 2 от Конвенцията на ООН за правата на детето „Държавите страни по Конвенцията зачитат и осигуряват правата на всяко дете, в пределите на своята юрисдикция без каквато и да е дискриминация, независимо от расата, цвета на кожата, пола, езика, религията, политическите възгледи, националния, етническият или социалният произход, и др“.

ДСП, в чиито териториален обхват попада Гранично-контролно пропускателен пункт (ГКПП) или подразделение на Държавна агенция за бежанците (ДАБ) – Регистрационно-приемателен център, Транзитен или Интеграционен център осъществяват активна работа с деца от разглежданата целева група и добра координация с представители на останалите ангажирани институции.

При регистриране на непридружен малолетен/непълнолетен чужденец търсещ закрила, служителите от ДАБ или МВР, уведомяват ОЗД / ДСП. Социален работник присъства при провеждане на първоначалния разговор - интервю с детето и следи за спазване на неговите права и интереси.

Съобразно компетентността си ДСП участва в процедурата по назначаване на настойник / попечител на детето по реда на Семейния кодекс. Оказва съдействие и сътрудничи на детето при издаване на документи за самоличност. Социален работник от ОЗД участва в административното производство, като присъства на интервютата провеждани с непридруженото малолетно/непълнолетно дете в структурите на ДАБ.

Съгласно разпоредбите на сега действащия Закон за убежището и бежанците (ЗУБ), конкретно на чл. 25 от ЗУБ, служител от ОЗД към ДСП, представлява непридружен малолетен/непълнолетен чужденец, търсещ или получил закрила в

производството за предоставяне на статут, ако няма назначен настойник, съответно попечител.

Съгласно разпоредбите на ЗУБ непридружените малолетни или непълнолетни чужденци, търсеци или получили закрила, до навършване на пълнолетие могат да бъдат настанени в семейство на роднини или близки, в приемно семейство; в специализирана институция или в други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни.

Позволете ми да отправя към Вас и някои предложения, които АСП е предоставила на председателя на Комисията за правата на човека и жалбите на гражданите към 42-то Народно събрание на Република България, с писмо наш изх. № 02-15 / 05.03.2014 г. и които считам, че могат да бъдат обсъдени и взети под внимание, във връзка с търсенето на ефективни решения за правното представителство на непридружените деца-чужди граждани, търсеци/ получили закрила в страната:

- Да се запази и разшири дейността свързана с назначаването на настойник/попечител за децата от разглежданата целева група, по реда на Семейния кодекс, като се създадат реални условия за прилагането ѝ на практика.

В тази връзка предлагам, към Органа по настойничество и попечителство в общината да бъдат определени лица, които да изпълняват функциите на настойник/попечител (представител) на непридружените деца, търсеци или получили закрила в страната;

- Кметът на съответната община освен *орган по настойничество и попечителство* е и *орган за закрила на детето*, който осигурява прилагането на държавната политика за закрила на детето в общината и координира дейностите по закрила на детето на местно ниво. Освен кметовете на общините, Закона за закрила на детето определя отговорностите и задълженията на останалите органи за закрила (председателят на Държавна агенция за закрила на детето, дирекции „Социално подпомагане“, министъра на труда и социалната политика, министъра на вътрешните работи, министъра на образованието и науката, министъра на правосъдието, министъра на външните работи, министъра на културата и министъра на здравеопазването). Органите по закрила на детето разработват и участват в провеждането на държавната политика в областта на закрилата на детето. Кметът на общината управлява и социалните услуги на територията на съответната община, които са делегирани от държавата дейности. На подчинение и управление на Кмета са и учебните, здравни и други заведения в общината.

В тази връзка предлагам представителството на непридружените деца-чужди граждани, търсеци или получили закрила да бъде поето от служители към общинските администрации;

- Във всяка община е създадена и функционира *Комисия за детето*, в чиито състав са включени представители на ангажираните институции по закрила на детето.

Комисията е обединяващо и координиращо звено на политиките на всички деца на територията на общината и формира и осигурява осъществяването на местната политика по закрила на детето. Към Комисията за детето също може да се помисли за създаване на звено, което приоритетно да поеме представителството на децата от разглежданата целева група;

- В новосъздадената през 2014 г. дирекция „Социална дейност и адаптация“ към Държавна агенция за закрила на детето е описана функция за съдействие при назначаване на настойник/попечител, както и за настаняването на децата в специализирани заведения;

- По аналог с добре функциониращата практика в Холандия, може да бъде обсъдена възможността – представителството на непридружените деца търсеци/получили закрила в страната да бъде поето от неправителствена организация с опит и ресурс за работа в тази област.

**Уважаеми господин Кирилов,  
Уважаема госпожо Ангелова,**

Уверявам Ви, че АСП като изпълнител на държавната политика за социално подпомагане, закрила на децата и уязвимите членове на обществото ще продължи да изпълнява своите ангажименти съгласно предоставените правомощия и действащото в страната законодателство.

Вярвам, че съвместните усилия на всички ангажирани органи, институции, неправителствени организации и други, насочени към защита на непридружените деца-чужди граждани търсеци или получили закрила в страната, ще гарантира правата и интересите на децата бежанци и ще подкрепи процеса за тяхната успешна интеграция.



**С уважение,**

**ИВАЙЛО ИВАНОВ**

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

1051 София, ул. Триадица № 2, тел. 02/9350550, факс 02/9861198  
[ok@asp.government.bg](mailto:ok@asp.government.bg)